

Sygn. akt I C 1319/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2018 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Daria Ratymirska

Protokolant: sekr. sąd. Daria Mokrzycka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 lutego 2018 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa R. K.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę kwoty 53.591,47 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powódki R. K. kwotę 53.591,47 zł (pięćdziesiąt trzy tysiące pięćset dziewięćdziesiąt jeden złotych 47/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 maja 2016 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w dalszej części (co do odsetek);

III. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powódki R. K. kwotę 11.897 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 4.433,52 zł, tytułem wydatków poniesionych w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenie biegłego.

UZASADNIENIE

Powódka R. K. domagała się zasądzenia od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 53.591,47 zł, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 52.853,47 zł od dnia 5.04.2016r. (tj. po upływie 30 dni od zawiadomienia o szkodzie, co miało miejsce w dniu 5.03.2016r.), od kwoty 738 zł od dnia 6.05.2016r. do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania za szkodę w pojeździe marki M. (...), nr rej. (...), powstałą na skutek wypadku z dnia 3.03.2016r., którego sprawca ubezpieczony był u strony pozwanej od odpowiedzialności cywilnej. Zdaniem powódki, dotychczas wypłacone przez pozwaną odszkodowanie w kwocie 88.388,32 zł, nie jest adekwatne do rozmiarów szkody. Zgodnie z prywatną opinią, wykonaną na zlecenie powódki, koszt naprawy samochodu i przywrócenia go do stanu sprzed wypadku wyniósł 141,241,79 zł. Niniejszym pozwem powódka dochodziła różnicy pomiędzy odszkodowaniem należnym a wypłaconym (52.853,47 zł), a nadto domagała się zapłaty kwoty 738 zł, tytułem zwrotu kosztów wykonanie prywatnej opinii, która pozwoliła powódce ustalić właściwy rozmiar szkody.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki zwrotu kosztów procesu. Uzasadniając swoje stanowisko, twierdził, że podane przez powódkę koszty naprawy samochodu są zawyżone, podniósł, że powódka nie wykazała, aby naprawa w warsztacie autoryzowanym przy użyciu części oryginalnych była konieczna i uzasadniona, ponadto pojazd przed tym wypadkiem nosił ślady wcześniejszych napraw. Pozwany zakwestionował użycie do naprawy części zamiennych oryginalnych, podnosząc, iż na rynku dostępne są tańsze części alternatywne, tej samej jakości pod względem technicznym. Pozwany zarzucił nadto, że wydatek, poniesiony na prywatną opinię

nie był konieczny ani zasadny. Co do żądania zasądzenia odsetek, pozwany podniósł, że samo zgłoszenie szkody nie wywołuje obowiązku zapłaty odsetek – taki obowiązek powstaje dopiero wtedy, gdy roszczenie odszkodowawcze jest znane i skonkretyzowane co do wysokości. Skonkretyzowane roszczenie odszkodowawcze zostało zgłoszone stronie pozwanej dopiero pismem z dnia 21.4.2016r., z 14-dniowym terminem płatności. Dopiero upływ tego terminu może – daniem pozwanego – materializować uprawnienie powoda do żądania zapłaty odsetek.

Kwestia odpowiedzialności strony pozwanej nie była sporna. Bezsprornym było także, że w wyniku postępowania likwidacyjnego wypłacono powódce kwotę 88.388,32 zł, tytułem odszkodowania za szkodę w pojeździe, będącą skutkiem wypadku z dnia 3 marca 2016r.

Sporny był zakres i wysokość szkody, a co za tym idzie wysokość należnego odszkodowania oraz zasadność odszkodowania za opinię prywatną.

Sąd ustalił:

Koszt naprawy pojazdu powódki, uszkodzonego w wyniku wypadku z dnia 3 marca 2016r. – tj. przywrócenia go do stanu sprzed szkody, przy zastosowaniu nowych oryginalnych części zamiennych oraz stawki w wysokości 120 zł za godzinę prac naprawczych – wynosił 142.734,53 zł.

Dowód:

opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej E. B. (1) (k-261 i nast., 329 i nast.);

zeznania świadka M. K. (k-251) oraz wykonany przez niego, na zlecenie powódki, kosztorys (k-178 i nast.).

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego przez stronę pozwaną i wypłacie odszkodowania w kwocie 88.388,32 zł, powódka zleciła wykonanie prywatnej opinii rzeczoznawcy samochodowemu L. N., który wycenił koszt naprawy przedmiotowego pojazdu na kwotę 141.241,79 zł. Za wykonanie operatu szacunkowego powódka zapłaciła 738 zł.

Dowód :

opinia prywatna L. N. i faktura VAT nr (...) z dn. 18.04.2016r. (k-52-65)

Pismem z dnia 21 kwietnia 2016r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 52.853,47 zł, tytułem uzupełnienia odszkodowania w pojeździe, oraz kwoty 738 zł, tytułem kosztu wykonania prywatnej wyceny uszkodzeń w wyniku zanizenia przez ubezpieczyciela wartości szkody, w terminie 14 dni.

Dowód:

wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem wysłania i doręczenia pocztą elektroniczną w dniu 21.4.2016r. (k-66-70).

Sąd zważył, co następuje:

Przywrócenie uszkodzonego pojazdu do stanu poprzedniego polega na doprowadzeniu do takiego stanu używalności i jakości, jaki istniał przed wypadkiem. Jeżeli wymaga to użycia nowych części i materiałów, wydatki poniesione z tego tytułu powinny być uznane jako koszty naprawienia szkody. Odszkodowanie obejmuje koszty zakupu niezbędnych nowych części i innych materiałów pod warunkiem ich konieczności i niezbędności pod względem technicznym, bezpieczeństwa oraz estetyki i trwałości części zamiennych (por. postanowienie SN z dnia 24.02.2006r., III CZP 91/05, LEX nr 180669). O przywróceniu do stanu poprzedniego można mówić, gdy stan pojazdu po naprawie pod każdym istotnym względem odpowiada stanowi samochodu sprzed wypadku, biorąc pod uwagę zarówno stan techniczny, jak i trwałość i wygląd estetyczny (por. wyrok SN z dnia 3.02.1971r., III CRN 450/70, OSNC 1971/11/205; wyrok SN z dnia 5.11.1980r., III CRN 223/80, OSNC 1981/10/186). Odszkodowanie obejmuje wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki. W sytuacji, gdy koszty naprawy nie przekraczają wartości samochodu, jak w

niniejszej sprawie, pełne odszkodowanie należy ustalić na podstawie określonych w kosztorysie kosztów naprawy. W niniejszej sprawie, jak ustalono na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej E. B. (1), koszt jego naprawy uszkodzonego w wypadku samochodu powoda wyniósł 142.734,53 zł, co odpowiada kosztom przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego, tj. doprowadzenia do takiego stanu używalności i jakości, jaki istniał przed wypadkiem, przy użyciu oryginalnych części zamiennych (o jakości O), co było konieczne i niezbędne w celu przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu poprzedniego, ze względów technicznych, bezpieczeństwa, estetyki i trwałości części zamiennych.

Opinię biegłego J. B. (k-101 i nast., 152 i nast.) oceniono jako niewiarygodną. Na uwzględnienie zasługiwały zarzuty powódki, że na podstawie tej opinii nie można dokonać weryfikacji cen, jak również dostępności przyjętych do ekspertyzy części alternatywnych o jakości (...), biegły bowiem nie podał numeru katalogowego i dostawcy przyjętych części, nie udostępnił materiałów źródłowych, na podstawie których wykonał ekspertyzę, twierdząc, że są tylko do jego dyspozycji. Powódka podała, że jej pojazd wyposażony był przed wypadkiem wyłącznie w części oryginalne typu O, tymczasem biegły użył do naprawy zamienniki, które nie są zgodne z wyposażeniem fabrycznym pojazdu, części niedostępne na rynku czy regenerowane. Stanowisko powódki potwierdził świadek M. K., uprawniony rzeczoznawca samochodowy, a także biegły sądowy E. B. (1), który nie znalazł informacji świadczących o dostępności na rynku części zamiennych (...), które mogłyby zostać prawidłowo dobrane jako zamienniki. Przedmiotowy pojazd jest mało popularny na polskich drogach, w związku z czym, dostępność części zamiennych jest bardzo ograniczona. Zasadnym więc, jak wskazał biegły E. B., i dającym pewność, że naprawa przywróci pojazd do stanu jak przed szkodą pod każdym względem, jest uwzględnienie do naprawy części oryginalnych O.

Roszczenie o świadczenie należne od zakładu ubezpieczeń w ramach ustawowego ubezpieczenia komunikacyjnego odpowiedzialności cywilnej z tytułu kosztów przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu pierwotnego jest wymagalne niezależnie od tego, czy naprawa została dokonana. Naprawa samochodu i rzeczywiste poniesienie kosztów z tego tytułu nie jest warunkiem koniecznym dla dochodzenia odszkodowania (tak: wyrok z dnia 27.06.1988 r., I CR 151/88). Koszty naprawy, określone przez biegłego, mogą być miernikiem dla ustalenia odszkodowania należnego powódce, niezależnie od tego, czy dokonała naprawy samochodu, czy sprzedała samochód w stanie uszkodzonym (z pisma powódki z dnia 6.02.2018r. (k-341) przedmiotowy pojazd nie został zbyty przez powódkę). Zastosowanie takiego miernika dla ustalenia wysokości odszkodowania wymaga przede wszystkim jego kompensacyjna funkcja (tak: wyrok SN z dnia 16 maja 2002r., V CKN 1273/00, LEX nr 55515). Należne powódce odszkodowanie powinno być ustalone według zasad art. 363§3 kc w zw. z art. 361§2 kc, co oznacza, że jego wysokość ma odpowiadać kosztom przywrócenia samochodu do stanu sprzed wypadku. Gdy więc naprawa samochodu przywróci mu wartość sprzed wypadku, odszkodowanie powinno odpowiadać kosztom takiej właśnie naprawy, ustalonym przez biegłego rzeczoznawcę (tak: wyrok SA w Katowicach z dnia 29.09.2015r., I ACa 395/15, LEX nr 1842329).

Brak było podstaw, które uzasadniałyby obowiązek dokonania naprawy przy użyciu części innych, niż oryginalne. Sąd zarazem podzielił stanowisko Sądu Najwyższego, zawarte w wyroku z dnia 12 kwietnia 2012r. (III CZP 80/11), zgodnie z którym „zakład ubezpieczeń zobowiązany jest, na żądanie poszkodowanego, do wypłaty, w ramach odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów, służących do naprawy uszkodzonego pojazdu. Jeżeli ubezpieczyciel wykáže, że prowadzi to wzrostu wartości pojazdu, odszkodowanie może ulec obniżeniu o kwotę odpowiadającą temu wzrostowi“. W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2002 r. (sygn. akt I CKN 1466/99, OSNC 2003, nr 5, poz. 64) stwierdzono zarazem, że co do zasady nabywający autoryzowane części samochodowe potrzebne do naprawy uszkodzonego w wypadku pojazdu, nie ma obowiązku poszukiwać sprzedawcy, oferującego je najtaniej. Zarazem strona pozwana nie wykazała, aby wystarczającą do naprawy przedmiotowego pojazdu była kwota 88.388,32 zł, która w świetle opinii biegłego E. B. jawi się jako rażąco zaniżona, co wskazuje, że zakład ubezpieczeń, likwidujący szkodę, nietrafnie określił rozmiar i wartość szkody.

Sporne było nadto, czy w zakresie szkody, podlegającej wyrównaniu przez pozwanego zakład ubezpieczeń, z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawny szkody (posiadacza pojazdu mechanicznego), obok kosztów, związanych z uszkodzeniem pojazdu, mieszczą się wydatki, poniesione na sporządzenie prywatnej opinii rzeczoznawcy

co do zakresu uszkodzeń i wysokości kosztów naprawy, oraz, czy koszty tej opinii stanowią normalne następstwo działania (zaniechania), z którego szkoda wynikała. Zdaniem Sądu należało tu udzielić odpowiedzi twierdzącej i przychylić się do stanowiska powoda.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. D z.U.2013.392 ze zm.), z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Zgodnie z art. 822 k.c., przedmiotem umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest przejęcie przez zakład ubezpieczeń odpowiedzialności za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiadałby ubezpieczający. Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 powołanej ustawy). Zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za powstałą szkodę jest uzależniony od zakresu odpowiedzialności ubezpieczonego - posiadacza lub kierującego pojazdem. Zakład ubezpieczeń zamiast niego naprawia wyrządzone szkody. Odszkodowanie ubezpieczeniowe ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem. Jego wysokość winna odpowiadać wysokości odszkodowania należnego od ubezpieczonego na podstawie ogólnych zasad odpowiedzialności, zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania. Poszkodowany jest uprawniony do odszkodowania w pełni pokrywającego szkodę wyrządzoną ruchem pojazdu mechanicznego.

Strona pozwana, odpowiedzialna za szkodę, zobowiązana była zwrócić poszkodowanej powódce wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki, poniesione w celu przywrócenia poprzedniego stanu uszkodzonego pojazdu. Odszkodowanie obejmuje także koszty ekspertyzy, wykonanej na zlecenie powódki przez rzeczoznawcę z zakresu techniki samochodowej, w kwocie 738 zł. Skorzystanie z fachowej konsultacji pozwoliło powódce ustalić rozmiar szkody, przekraczający pierwotną wycenę, dokonaną przez stronę pozwaną w postępowaniu likwidacyjnym. Okoliczność, że pozwana nietrafnie określiła rozmiar i wartość szkody, zaniżając jej wartość, znalazła potwierdzenie w opinii, sporządzonej przez biegłego sądowego E. B.. Taka konsultacja wywołała wydatki w kwocie 738 zł. Są to wydatki, poniesione w następstwie zdarzenia szkodzącego, które by nie powstały bez tego zdarzenia, prowadzące do powypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanej, czyli straty. Pomiędzy poniesieniem przez powódkę tego wydatku a wypadkiem zachodzi normalny związek przyczynowy, przy czym koszt ten był uzasadniony i konieczny w celu określenia prawidłowo rozmiaru szkody (por. uchwała SN z dnia 18.05.2004r., III CZP 24/04, OSNC 2005/7-8/117; wyrok SA w Poznaniu z dnia 22.12.2014r., I A Ca 911/14, LEX nr 1665117). Na pozwanym spoczywał obowiązek prawidłowego wyliczenia szkody już w wyniku jej zgłoszenia przez powódkę. Nierzetelne działanie w tym zakresie, wskazuje, że koszty poniesione przez powódkę, w celu ustalenia rzeczywistej wartości szkody – wyższej, niż ustalenia pozwanego zakładu – były uzasadnione i konieczne dla prawidłowej likwidacji szkody. Kosztorys naprawy, wykonany na zlecenie zakładu ubezpieczeń, nie pozwalał na wykonanie naprawy w sposób zgodny z technologią producenta i przywrócenie pojazdowi walorów w zakresie bezpieczeństwa, estetyki i komfortu jazdy.

Przyjmując zatem wysokość kosztów naprawy, oszacowaną przez biegłego E. B. na kwotę 142.734,53 zł, uwzględniając dotychczas wypłacone już przez ubezpieczyciela na rzecz powódki odszkodowanie w kwocie 88.388,32 zł, zasądzono na jej rzecz różnicę, z ograniczeniem do żądania zgłoszonego w pozwie, tj. kwotę 52.853,47 zł, oraz kwotę 738 zł, tytułem zwrotu kosztów prywatnej ekspertyzy.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie przepisów art. 436 § 1 kc, art. 822 § 1 i 3 kc w zw. z art. 361 § 1 i 2 kc, art. 363 § 1 i 2 kc, zasądzono od pozwanego Zakładu na rzecz powódki kwotę 53.591,47 zł, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 maja 2016r. do dnia zapłaty. Jak ustalono, pismem z dnia 21 kwietnia 2016r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 53.591,47 zł, tytułem uzupełnienia odszkodowania w pojeździe, oraz kwoty 738 zł, tytułem kosztu wykonania prywatnej wyceny uszkodzeń w wyniku zaniżenia przez ubezpieczyciela wartości szkody, w terminie 14 dni. Rację miał pozwany, że samo zgłoszenie szkody nie wywołuje obowiązku zapłaty odsetek – taki obowiązek powstaje dopiero wtedy, gdy roszczenie odszkodowawcze jest znane i skonkretyzowane co do wysokości. Skonkretyzowane

roszczenie odszkodowawcze zostało zgłoszone stronie pozwanej dopiero pismem z dnia 21.04.2016r., z 14-dniowym terminem płatności. Dopiero upływ tego terminu rodzi obowiązek pozwanego zapłaty odsetek (art. 481§1 i 2 kc i art. 455 kc w zw. z art. art. 817§1 kc). W dalszej części powództwo w zakresie odsetek podlegało oddaleniu.

Orzeczenie o kosztach oparto na przepisie art. 100 zd. 2 kpc w zw. z art. 98 § 1 i 3 kpc art. 108 § 1 kpc, przyjmując, że powódka uległa tylko co do nieznaczej części swojego żądania. W skład kosztów procesu, które pozwana powinna jej zwrócić zgodnie z wynikiem procesu, wchodzi: opłata sądowa od pozwu (2680 zł); opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł); uiszczone zaliczki na wynagrodzenie biegłych (2000 zł), wynagrodzenie pełnomocnika, będącego adwokatem, w stawce minimalnej (7200 zł), łącznie 11.897 zł.

Ponadto, stronę pozwaną, jako przegrywającą sprawę, obciążono wydatkami, poniesionymi w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenie biegłych, ponad uiszczone zaliczki, łącznie w kwocie 4.433,52 zł (k-121, 297, 328), na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. 2016, poz. 623) w zw. z art. 98 § 1 kpc.